N°. 186. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk
NIEUWS-BLAD,
Dingsdag 7 Augustus.

Frankrijk.

PARIJS, den 4den Augustus.

Gisteren werd het gerucht verbreid, dat de Koning zich ongesteld bevond. Die ongesteldheid Z. M. lijdt van tijd tot tijd aan zware hoofdpijnen, die overigens tot nog toe voor zijn gestel niets gevaarlijks hebben.

— De heer *Martin* du Nord, minister voor de openbare werken, heeft dezer dagen aan de prefecten een rondgaanden brief gezonden, ten einde zij met de algemeene en met de arrondissements-raden zouden raadplegen over de behoeften van den landbouw en de beste middelen tot deszelfs verbetering.

— *La Revue des Deux Mondes*, welk geschrift nog steeds gehouden wordt onder den invloed van den heer *Molé* te staan, bestrijdt in zijn jongste nommer, even als het *Journal des Débats* gedaan heeft, het artikel der *Allgemeine Zeitung*, waarin dit blad den heer *Molé* over zijne partijdigheid voor Belgie aanvalt; *la Revue* zegt bij die gelegenheid het volgende over de houding die Frankrijk bij de Londensche Conferentie zoude aangenomen hebben: »Frankrijk dringt er op aan, dat het traktaat der 24 artikelen herzien wordt met betrekking tot het finantieel gedeelte en dat de bezetting van het bij dat traktaat aan Holland toegekend grondgebied aan de eerste questie ondergeschikt zij; met andere woorden, dat het *status quo* niet veranderd worde vóór dat de finantiele aangelegenheid geschikt zij." Van den kant der Oppositie wordt thans dit blad, of liever het ministerie, aangevallen, dat men de kwestie van het grondgebied, die in het wezen der zaak van het meeste belang is, voor de geldschikking achterstelt en daardoor Belgie den voornaamsten steun doet missen.

— Voor eenige dagen heeft het gerucht geloopen, dat er zekere stukken, uit het departement van buitenlandsche zaken ontvreemd, aan een der buitenlandsche gezanten verkocht en valsche stukken daarvoor in de plaats gelegd waren. Het ministerieel blad meent dit gerucht bepaald te moeten logenstraffen. Volgens den *Courrier Français*, zou men in zekere kringen afschriften van vooronderstelde brieven hebben in omloop gebragt, om een tegenhanger te hebben van het onlangs in de engelsche bladen voorkomende document betrekkelijk de verdeeling van Frankrijk. Een der morgenbladen verzekert heden, dat eenige bedriegers aan een der leden van het korps diplomatiek eenige valsche door hen zelven opgemaakte stukken hadden verkocht en dit de aanleiding tot het geheele gerucht had gegeven, terwijl voor het overige een regterlijk onderzoek daaromtrent zou worden ingesteld.

— De heeren *A. Dumas* en *V. Hugo* hebben dezer dagen van koning *Leopold* de belgische ridder-decoratie gekregen.

— *Paganini* begeeft zich, naar men verneemt, binnen kort naar Napels, om weder eene zachtere hemelstreek tot herstelling van zijne verzwakte gezondheid te zoeken.

— In berigten uit Londen wordt het gerucht tegengesproken, dat de maarschalk *Soult* zijne schildergalerij, voor 1,800,000 fr. aan het britsch gouvernement zou verkocht hebben. Voorts meldt men van daar, dat de maarschalk, kort vóór zijn vertrek, was aangezocht geworden om eene memorie aan koning *Lodewijk Philips* te overhandigen, waarin, voor zooveel Frankrijk betreft, autorisatie en aanmoediging verlangd wordt voor eene algemeene overeenkomst tusschen de zeehandeldrijvende natien, strekkende tot behoud van het leven der zeelieden, bescherming van den eigendom der verongelukten en ondersteuning der schipbreukelingen, enz., over alle gedeelten der wereld. De maarschalk had gereedelijk in het hem gedaan verzoek bewilligd.

— De policie heeft nieuwe nasporingen gedaan bij lieden die in betrekking met *Raban* hebben gestaan, doch dezelven zijn vruchteloos geweest. De laatstgenoemde is naar de gevangenis van Ste Pelagie overgebragt.

— Het lang verdaagd proces van den generaal *Brossard* moet thans op den 20sten dezer voor den krijgsraad te Perpignan behandeld worden.

— Het hof van cassatie, kamer van criminele zaken, heeft gisteren beslist, dat de daadzaak van het houden eener drukkerij, onder den naam van den houder des brevets, het misdrijf van geheime drukkerij niet daarstelt.

— Men zegt thans eenige bijzonderheden te kennen van het stuk door den heer *Talleyrand* op het laatst van zijn leven geteekend, waarin zijne vorige gedragingen herroepen worden en hij tot de kerk terugkeert. Daarin zou het volgende voorkomen: »Geroepen op mijnen hoogen ouderdom om eene omwenteling te beoordeelen die sedert vijftig jaren duurt, heb ik de rampen ingezien die de roomsch katholijke en apostolische kerk treffen, rampen aan welke ik het ongeluk gehad heb deel te nemen. Door paus *Pius VII* uit den geestelijken stand ontslagen, heb ik mij niettemin als een kind der kerk aangemerkt; ik heb de gelegenheden opgezocht om alle brave geestelijken van dienst te zijn en te ondersteunen. Ik betreur op nieuw mijne dwalingen, en verlang dat mijne ..... aan de kerk en haar opperhoofd openbaar bekend werden."

— Omtrent de zaken van Spanje heeft eene telegraphische depeche gisteren het berigt overgebragt, dat, volgens tijdingen uit Seu d'Urgel, de karlisten die in het bisschoppelijk paleis te Solsona geweken waren, hadden gekapituleerd. Hun bevelhebber *Mondadas* en twee chefs waren om 't leven gebragt. De graaf *van Espagna* was naar Torregassa teruggetrokken.

Volgens tijdingen uit Bayonne tot den 30sten, had don *Carlos*, in het kostuum van generalissimus, van den generaal *Maroto* en den verderen staf en een eskorte ruiterij vergezeld, de gezamenlijke troepen in en rondom Estella in oogenschouw genomen; door de troepen waren groote manoeuvers uitgevoerd en don *Carlos* bij zijne terugkomst te Estella met toejuiching ontvangen.

In een ander berigt, uit Viana van den 27sten, wordt gemeld, dat ook *Espartero* een deel der constitutionele troepen, omstreeks 12,000 man, in oogenschouw genomen had. Het gerucht van des generaals demissie had zich onder de troepen verspreid. Toen hij in het midden der afdeeling stond, werd van alle zijden geroepen, dat de opperbevelhebber de troepen niet verlaten mogt; waartoe deze zich nu op nieuw verbond. De geestdrift en het gejuich waren daarop verdubbeld.

— Uit Madrid heeft men berigten tot den 27sten. De vrees dat het ministerie zou moeten aftreden, ten gevolge van de jongste pogingen om hetzelve omver te werpen, onder welke ook de demissie van den generaal *Espartero* behoorde, was weder geweken. De generaal had zich door den van Madrid gezonden kolonel *Alameda* laten bewegen om aan het hoofd van het leger te blijven. De bekende *van Halen* had zelf zijne demissie gegeven, alhoewel men verbreid had dat het gouvernement hem had afgezet. Het ministerie scheen vooral op den generaal *Narvaez* te steunen. Deze generaal, na la Mancha gedekt en Almaden en Albarete beschermd te hebben, zou door zijn invloed en zijne stoutmoedigheid de voorgenomen plannen tot duurzame handhaving van de rust in de hoofdstad, ondersteunen.

— Volgens den *Eco del Comercio*, was een buitengewoon koerier met de tijding te Madrid gekomen, dat *Oraa* zich reeds in de omstreken van Cantavieja bevond, welke versterkte bergplaats hij belegeren wil.

De kolonel *Cordova* was tegen de bende van *Pardiz* in Oud-Kastilie opgetrokken.

— De koers der binnenlandsche rente hield zich gisteren en heden ter beurze op dezelfde hoogte, met weinig handel. Men sprak nog heden over de ongesteldheid des konings, die men meende dat door den schok, onlangs bij het breken van 's konings rijtuig, veroorzaakt was. Dit had echter geen invloed op de beurs. De notering was heden (4 *Augustus*): 111,35; 3 pCt. 80,82; Nap. r. 99,25; Sp. Ardoin 22¼; Rom. L. 101 ⅞.

Duitschland.

FRANKFORT, den 3den Augustus.

H. D. de vorstin *von Liegnitz* is den 31sten uit Töplitz en prins *Waldemar* van Pruissen, uit Silezie, te Berlijn aangekomen. Ook is aldaar aangekomen de buitengewone gezant en gevolmagtigd minister der Porte aan het fransche hof, *Fethi-pacha*.

— Na den 30sten nog eene groote parade en een luisterrijk concert te hebben bijgewoond, is Z. K. H. de russische grootvorst-troonsopvolger den volgenden dag van daar, over Kassel, naar Ems vertrokken. Naar men met zekerheid verhaalt, wordt Z. K. H. morgen alhier verwacht, om in deze rijksstad de komst van zijnen doorluchtigen vader af te wachten en vervolgens met Hoogstdenzelven een bezoek bij de hoven van Stuttgart en Karlsruhe af te leggen. Volgens de hier heerschende meening, zoude de oproeping der reserven van het 8ste armee-korps niet strekken tot de formering van een observatie-korps aan de belgische grenzen, maar louter tot het verrigten van manoeuvers enz. in den omtrek dezer rijksstad, gedurende de aanwezigheid alhier van den russischen kroonprins.

— Te Wiesbaden beliep den 23sten Julij het getal badgasten reeds 5700, en het aantal der aldaar doorgetrokken vreemdelingen 4900. Van den 20sten tot den 23sten, waren alleen 800 personen aangekomen. Bij zulk eenen toevloed van bezoekers, was het moeijelijk voor dezelven om huisvesting te bekomen.

— In den nacht van den 29sten Junij is de in den omtrek van Aken liggende fabrijk der heeren *Faulhaber* en *Böhme* eene prooi der vlammen geworden.

— Z. M. de koning van Wurtemberg werd den 31sten Julij, des avonds, te Baden verwacht, alwaar de Wurtembergsche gezanten aan het hof van Beijeren en bij den Bondsdag insgelijks aangekomen waren.

— De regerende vorstin van Reuss-Greitz is den 21 julij, na een langdurig lijden, te Greitz overleden. Zij was eene geboren prinses van *Löwenstein-Wertheim-Rosenberg*.

— H. M. de keizerin-weduwe van Brazilie, hertogin van *Braganza*, die zich met hare dochter verscheidene weken te Hechingen bij Hoogstderzelver zuster, de erfprinses van Hohenzollern-Hechingen, heeft opgehouden, is den 30sten des avonds te München teruggekeerd.

Den volgenden dag is in die hoofdstad aangekomen H. K. H. de pruissische kroonprinses, welke, na ten hove het ontbijt gebruikt gebruikt te hebben, des middags hare reize naar Tegernsee heeft vervolgd.

— Uit Weenen schrijft men, van den 28sten, dat sedert eenige dagen reeds langzamerhand de keizerlijke garden, de hofbeambten, enz., zich van daar naar Milaan op weg begaven. Thans reeds begon men over de geheele uitgestrektheid van den weg tusschen de genoemde steden gebrek aan postpaarden te gevoelen, daar het aantal reizigers in die streken ongemeen talrijk was.

De russische gezant te Konstantinopel, de heer *von Butenieff*, bevond zich te Weenen en zou spoedig zijne reis naar de turksche hoofdstad voortzetten.

— Het droevig overlijden van des Sultans dochter heeft, naar het schijnt, Z. H. bewogen, om kundige vreemde artsen aan zijn hof te verbinden. Twee jonge Oostenrijksche geneeskundigen, die hunne studien op de beroemde *Josephs*-akademie te Weenen volbragt hebben, zijn, door de bemiddeling der staats-kanselarij, tot lijfartsen van den Grooten Heer en zijn huis aangesteld, en zullen als zoodanig ieder eene jaarwedde van 6000 gulden c. m. genieten; terwijl nog andere voordeelige voorwaarden voor hen bedongen zijn. Reeds in de loopende maand zullen deze geneeskundigen hunne reis naar Konstantinopel aanvaarden.

— Door het fransche dagblad hetwelk het eerst de tijding van den brand te Caïro heeft medegedeeld, den *Garde National* van Marseille, is reeds spoedig gemeld geworden dat dezelve geenszins dat verschrikkelijk aanzien gehad heeft, hetwelk de eerste berigten aan denzelven hadden gegeven. Over Alexandrie ontvangt men, in een schrijven van den 7den julij de bevestiging hiervan. Slechts 200 en niet gelijk gezegd was 1500 huizen waren daarbij verloren gaan. De enge bouw der straten en het volslagen gebrek aan water, waren de oorzaken dat deze ramp nog zulke verwoestingen had aangerigt. In Alexandrie had de tijding van den brand de grootste schrik verspreid, daar men ten gevolge van de overdrevene geruchten die daar in omloop waren, niets anders dacht dan dat Caïro aan alle hoeken in den brand stond; terwijl men verzekerde dat zendelingen uit Konstantinopel de aanleggers van den brand zouden geweest zijn en dat niets minder hiervan het doel zou wezen dan eene omwenteling en de verdrijving van *Mehemed*. » Deze, leest men in het berigt, besloot in die oogenblikken van ontsteltenis tot een lusttogtje op het water. Hij wist zeer goed dat Caïro geen enkelen staatkundigen dweeper binnen zijne muren besloot, want die er geweest mogen zijn, hebben reeds voorlang hunne gevoelens met hun hoofd moeten boeten. Van gelegenheden als deze, weet *Mehemed* een regt goed gebruik te maken om zijne heerschappij te bevestigen. Hij heeft thans bevolen de afgebrande kwartieren op zijne kosten te doen opbouwen en hen die door deze ramp alles verloren hadden uit zijne eigene kas volkomen schadeloos te stellen. Bij eenen man als *Mehemed*, moet men van zulke daden de bron niet in zijn hart, maar enkel in zijn hoofd zoeken; van al wat hij doet, heeft hij te voren de gevolgen goed berekend, zelfs van zijne grootmoedigheid."

— Men schrijft uit Caïro van den 5den, dat de engelsche protestantsche zendelingen in Abyssinie, ten gevolge van de hun door de priesters des lands gelegde lagen, hetzelve hadden moeten ruimen.

Nederlanden.

BREDA, den 6den Augustus.

Gisteren is alhier, op de gebruikelijke wijze gevierd, geworden de 10de verjaardag van H. K. H. de prinses *Wilhelmina Frederika Alexandrina Anna Louiza*, dochter van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden.

— Zoo als reeds door ons was aangekondigd, is gisteren ochtend het 2de bataillon der 18de afdeeling infanterie, op deszelfs marsch naar Bergen-op Zoom, hier doorgekomen. Heden vertrekt van hier naar het kamp het 3de of flank-bataillon der 5de afdeeling, en zal morgen derwaarts gevolgd worden door het 1ste en 2de bataillon dier afdeeling, welke drie bataillons gedurende een jaar tijds in onze vesting garnizoen hebben gehouden. Ter vervanging van deze troepen, zullen uit 's Bosch heden en morgen alhier aankomen, het 1ste en 2de bataillon der 12de afdeeling. Heden ochtend zijn voorts door onze stad gepasseerd, van Bergen-op-Zoom naar het kamp gaande, het 1ste bataillon der 8ste afdeeling, en uit het kamp komende het 1ste bataillon der 10de afdeeling, hetwelk bestemd is om te Etten en Leur kantonnementen te betrekken. Het 2de bataillon grenadiers wordt morgen alhier verwacht, om in deze stad nachtverblijf te houden; terwijl, naar wij vernemen het 1ste bataillon dier afdeeling den 8sten te Terheiden zal aankomen, om aldaar te overnachten.

— Z. K. H. de Erfprins *van Oranje* is ll. Zaturdag en Z. K. H. de Prins *van Oranje* gisteren uit Tilburg te 's Gravenhage aangekomen.

Zaturdag avond is er, ter gelegenheid van de verjaring van den koning van Pruissen, eene luisterrijke *soirée* bij Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden gegeven, welke door verscheidene leden der koninklijke familie, door de ministers en vreemde gezanten, enz. is bijgewoond en tot laat in den nacht geduurd heeft.

— Z. K. H. prins *Albert* van Pruissen heeft dezer dagen een bezoek afgelegd bij den baron *Westreenen van Tiellandt* te 's Gravenhage, ter bezigtiging van deszelfs kostbare boekverzameling en kabinetten van oudheden en zeldzaamheden. De Erfprins van Saksen-Weimar heeft, tijdens Hoogstdeszelfs verblijf in de residentie, insgelijks, tot tweemaal toe, den baron *Westreenen* bezocht.

— Men schrijft ons van gisteren uit 's Gravenhage:

» Bij koninklijk besluit, is de zee-assurantie-maatschappij te Rotterdam, waarvan de statuten bij besluit van 14 Junij 1828 zijn goedgekeurd, voor den tijd van tien jaren verlengd.

» In den afgeloopen nacht is alhier gearriveerd een russisch kabinets-koerier, met depeches voor Z. K. H. den prins *van Oranje*.

» Heden wordt de *tiende* verjaardag van H. K. H. prinses *Louisa*, dochter van Z. K. H. prins *Frederik*, met de gewone plegtigheid, in deze residentie gevierd.

» Gisteren heeft H. K. H. prinses *Albert* en hoogstderzelver dochter prinses *Charlotte*, de bierbrouwerij, aan den heer *Gasman* toebehoorende, bezigtigd en met bijzondere belangstelling het brouwen van het bier nagegaan.

» Laatstleden vrijdag heeft Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken eene drukke en langdurige bijeenkomst met den franschen gezant aan ons hof gehad.

» Z. H. de graaf *van Reuss Greitz*, die eergisteren ten hove gedineerd heeft, is naar Amsterdam vertrokken, om er eenige dagen door te brengen.

» Reeds vrijdag morgen is er op het *Huis in 't Bosch*, een kabinetsraad van alle de aanwezige ministers gehouden, alwaar over de jongste uit Londen ontvangen gewigtige depeches is gehandeld geworden.

» Heden morgen is het 2e bat. grenadiers, uit deze residentie vertrokken, zich naar het kamp bij Reijen begevende. Morgen zal het eerste bat. met den staf, het tweede volgen. Het tweede bat. van de 10de afdeeling infanterie wordt morgen alhier verwacht."

— Te Frankfort is den 31sten der vorige maand, in 62jarigen ouderdom, overleden, de generaal-majoor in Nederlandsche dienst *Karel Ferdinand August Keigun*.

— Uit Zutphen schrijft men, dat aldaar dezer dagen is overleden de W.Ed.Gestr. Heer mr. *A. Op ten Noort*, president der regtbank van eersten aanleg te Zutphen en ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Gisterren las men in den *Avondbode* het volgende berigt: » Eene zware ramp heeft op gisteren de stad Hoorn getroffen: ten een ure werd de aandacht der inwoners gewekt door het luiden der brandklok; men vernam met ontsteling, dat er brand in de groote kerk was, welke door den wind zoo in hevigheid toenam dat alle aangewende pogingen, tot blussching onmogelijk waren; ten twee ure stortte de toren op de brandende kerk neder, en dat geheele schoone gebouw, het sieraad der stad, is met eenige belendende huizen in korten tijd eene prooi der vlammen geworden. De oorzaak is nog onbekend; eenige papieren van waarde zijn gered, alsmede het zilver, hetwelk voor het Nachtmaal gebruikt wordt. Allertreurigst is het berigt, daar van dat heerlijk stuk van bouworde onzer voorvaderen, zoo wat de kerk en hare sieraden betreft, als het orgel en den predikstoel, enz., alsmede van den toren en het klokkenspel, niets dan een puinhoop en kale muren over is."

— Van den 3den wordt uit Groningen het volgende gemeld: » Een droevig ongeluk heeft hier eenige familien in diepen rouw gedompeld. Gisteren morgen wandelden zes jongelingen naar het naburige Paterswolde, om aldaar den dag in vrolijkheid door te brengen, zoo als vele Groningers in den zomer tot uitspanning gewoon zijn te doen. Om zich een weinig met rooijen te vermaken, begaven zij zich, met den kastelein, bij wien zij hun intrek hadden genomen, omstreeks den middag, in een bootje en zijn daarmede op eene zoogenaamde veendobbe, of waterpoel, door het uitgraven van het veen ontstaan, rondgevaren, tot dat plotseling het wrakke scheepje bezweek, allen in de slijkerige diepte [illegible], en slechts één van hen het geluk had zijn leven te [illegible]. De verongelukte personen zijn: de kastelein te Paterswolde, *H. Heerkens*, oud 44 jaren, [illegible] *Singer*, oud 26 jaren, *Jacob Boerma*, [illegible] *Tiddens*, oud 17 jaren, [illegible], oud [illegible] jaren en *Elias Hoppinga*, oud 21 jaren. Met groote moeite en verbazende inspanning van krachten, heeft de zevende persoon, welke zich in het bootje bevond, genaamd *Klaas Folkers*, van Winschoten, zich zelven kunnen redden. Geene hulp was op dit oogenblik nabij en toen dezelve eindelijk kwam, was het te laat: de slagtoffers van dit ongeluk waren in slijk en moerassig water, na wanhopig worstelen tegen dezen verschrikkelijken dood, reeds omgekomen. Geneeskundige hulp was ook te verre verwijderd, dan dat dezelve vroeg genoeg heeft kunnen aangewend worden, om misschien den een of anderen nog te behouden."

— De heer *Fievez*, wiens ingestelde eisch tegen den boekhandelaar *Vervloet*, ter zake van het zoogenaamd nadrukken van het Tijdschrift de *Iris*, zoo als men weet, op den 25 Julij jl., bij vonnis der correctionele regtbank is *ontzegd geworden met veroordeling*

in de kosten, heeft ll. vrijdag, gezamenlijk met zijnen uitgever, den boekhandelaar *H. Nijgh*, te Rotterdam, te dezer zake, tegen den boekhandelaar *Vervloet*, voor de regtbank van koophandel te 's Gravenhage eene andere actie ingesteld, en wel *tot schadeloosstelling wegens usurpatie van den titel*. De heer *Soury* concludeerde namens de eischers en trad tevens op *als gemagtigde van den heer Nijgh*, terwijl de heer *Fievez* voor zich zelven, ter adstructie van den eisch, eene zeer uitgebreide memorie voorlas, voornamelijk ten doel hebbende om, door de opsomming van een aantal arresten van de regtbank van koophandel te Parijs, de competentie dezer regtbank, in verband tot de onderhavige questie, te beweren. De heer mr. *M. J. van Gigch* verscheen weder als verdediger voor den gedaagde, doch, uit hoofde van den gevorderden tijd, werd de verdere behandeling dezer zaak door den heer president bepaald op aanstaanden dingsdag, den 7den dezer, des morgens ten tien ure, zullende alsdan de heer *van Gigch* aanvangen met te antwoorden op het, bij eersten termijn, door de eischers voorgedragene (en waarop wij hopen nader terug te komen).

— Volgens een berigt, door den eersten conservator van het museum van oudheden te Leiden, bekend gemaakt, zijn de voorbereidende werkzaamheden ter plaatsing en schikking van een aanzienlijk deel der voorwerpen van dit museum thans genoegzaam ten einde gebragt en zal de verzameling van egyptische oudheden van en met dingsdag den 7den augustus, en de voorts des dingsdags, donderdags en zaturdags van elke week, van 's morgens 11 tot 's namiddags 4 ure, voor het fatsoenlijk publiek algemeen toegankelijk zijn, op welke dagen door den custos en verdere bedienden van het museum geene fooijen of belooningen hoegenaamd van de bezoekers mogen aangenomen worden. Op woensdag, vrijdag van 11 tot 4 ure, en zondag van 12 tot 4 ure, zullen, na daartoe bij den eersten of tweeden conservator een toegangbiljet bekomen te hebben, in het museum [illegible] bezigtigers worden toegelaten, als wanneer het den custos of bedienden geoorloofd is eenige belooning te ontvangen. Van 1 April tot 1 October zal voor buitenlanders van des morgens 7 tot des avonds 7 ure, en gedurende de overige maanden van des morgens 9 tot 's namiddags 4 ure, steeds gelegenheid ter bezigtiging zijn. Personen die ter eigene oefening of andere wetenschappelijke oogmerken van de verzameling wenschen gebruik te maken, zullen van conservatoren hiertoe verlof kunnen bekomen, onder gehoudenheid van, zonder toestemming, geene voorwerpen van het museum in druk of in plaat uit te geven, of om, ingeval van toestemming, een exemplaar van het werk waarin de afgeschrevene of afgeteekende stukken voorkomen, aan het Museum ten geschenke te geven. Des maandags het geheel jaar door, zal alleen in buitengewone gevallen, aan enkele personen door conservatoren toegang tot het museum verleend worden.

— Uit eene statistieke opgave betreffende de R. kath. kerk in Noord-Nederland, op 1 januarij 1838 blijkt, dat er zich aldaar, in de stad Maastricht *c. a.* en in de Oost-Indische kolonien, op [illegible], bevonden 1211 dienstdoende geestelijken, als: in Noord-Braband 417, in Gelderland 170, Noord Holland 171, Zuid-Holland [illegible], Zeeland 36, Utrecht 69, Vriesland 38, Overijssel [illegible] 16 en Drenthe [illegible] Oost-Indische kolonien 6, in de [illegible] Suriname 5 en te Curaçao 7. Deze geestelijken [illegible] 1 bisschop *in partibus*, 8 besturende kerkvoogden, 7 aartspriesters, 25 landdekens, 35 professoren en praeceptoren der seminarien, 660 pastoors en 495 kapellaans.

Daar een der kerkvoogden in Noord-Braband, de 5 apostolische prefecten in de kolonien, de 7 aarts-priesters en de 25 landdekens tevens pastoors zijn, zoo beloopt het personeel, laatstgenoemde betrekking bekleedende, een getal van 696. Intusschen zijn in deze opgave geenszins de buiten dienst zijnde priesters begrepen. Gedurende het jaar 1837, zijn er 27 priesters gestorven en ruim 30 gewijd.

Er bestaan 7 seminarien, als: 5 groote en 2 kleine, te zamen tellende 406 studenten. Vier derzelven zijn gevestigd in Noord-Braband, 1 in Gelderland, 1 in Noord-Holland en 1 in Zuid-Holland.

Op 1 januarij 1837 bestond de R. kath. bevolking uit 926,954 zielen, als: in Noord-Braband 317,729, Gelderland 126,700, Noord-Holland 117,364, Zuid-Holland 123,442, Zeeland 37,900, Utrecht 56,[illegible], Vriesland [illegible], Overijssel 62,724, Groningen 12,627 en Drenthe [illegible], de stad Maastricht *c. a.* 2,200, de Oost-Indische kolonien [illegible] 9380 en Curaçao *c. a.* [illegible].

Het getal der pastorijen of standplaatsen beloopt 1699, als: in Noord-Braband 224, Gelderland 106, Noord-Holland, 109 Zuid-Holland 82, Zeeland 31, Utrecht 38, Vriesland 31, Overijssel 54, Groningen 21 en Drenthe 3, de stad Maastricht *c. a.* 5, de Oost-Indische kolonien 3, Suriname 1 en Curaçao 1.

Eindelijk zijn er 779 kerken, bijkerken en kapellen, als: in Noord-Braband 259, in Gelderland 122, Noord-Holland 113, Zuid-Holland 86, Zeeland 29, Utrecht 43, Vriesland 32, Overijssel 63, Groningen 12 en Drenthe 3, de stad Maastricht *c. a.* 6, Oost-Indische kolonien 3, Suriname 2, Curaçao 6.

Het getal der thans nog in Noord-Braband aanwezige kloosters bedraagt 11, van welke 5 door 19 mannen, en 6, door 84 vrouwen bewoond worden. Bovendien bestaan er in die provincie nog enkele religieuse gestichten van liefdadigheid en onderwijs, die [illegible] van klooster niet bezitten. Er zijn nog slechts twee [illegible], als een in Noord-Braband en Breda een in Noord-[illegible].

— Volgens het den 24sten julij te Stockholm uitgegeven bulletin, was de toestand van Z. M. den Koning van Zweden voortdurend voldoende. Van de kneuzing aan den schouder was geen spoor meer overig; maar om de breuk van het sleutelbeen zou Z. M. zich nog eenigen tijd rustig moeten houden.

Laatstleden vrijdag is de provinciale raad van Luxemburg op het kasteel van Andennes ten gehoore geweest bij vorst *Leopold*, en heeft deze, na de voorlezing van het adres der staten, luidens het dagblad van Namen, *l'Eclaireur*, aan de Luxemburger deputatie het volgend antwoord gegeven:

» Mijne heeren! Wij verkeeren, het moet gezegd worden, in moeijelijke omstandigheden, maar weest overtuigd, dat het gouvernement de zaak van Luxemburg met ijver en toewijding zal verdedigen. Zoo als ik reeds aan de gedeputeerden van Limburg gezegd heb, zijn het voornamelijk onze betrekkingen tot de duitsche bondsvereeniging die onzen staatkundigen toestand ingewikkeld maken. Wij staan onder eenen dubbelen invloed: aan de eene zijde zijn vijf groote mogendheden, met welke wij traktaten hebben; aan de andere, is de bondsvereeniging, een ligchaam dat in zeker opzigt niet bereikt kan worden en dat buiten den sfeer der groote mogendheden zelven kan handelen.

» Het valt ook niet te ontkennen dat wij tegen vele staatkundige hartstogten aan de andere zijde van den Rijn te worstelen hebben; ik geloof dat het ons belang is om niets te doen dat deze zoude kunnen verbitteren. Het Luxemburger vraagstuk heeft als Europeesch vraagstuk weinig belang. Wanneer de hartstogten zich er niet ondermengden, zouden de moeijelijkheden veel minder zijn.

» Ik geloof, dat ik u in de zeven jaren sedert ik in Belgie ben gekomen, bewezen heb, hoeveel belangstelling ik Luxemburg toedraag. Gij moet derhalve niet twijfelen aan mijn levendig verlangen om u allen te behouden.

» Ongelukkigerwijs hebben de rampspoeden van 1831 eenen noodlottigen invloed op den loop der onderhandelingen uitgeoefend. Moeijelijk valt het om de nadeelige gevolgen van groote gebeurtenissen te niet te maken, lange zelfs nadat zij voorgevallen zijn.

» Houdt u voor het overige wel overtuigd, dat er niets zal worden verzuimd van hetgeen de omstandigheden zullen toelaten en dat ik alles wat in het menschelijk vermogen is, doen zal."

Na de audientie, zijn al de luxemburger gedeputeerden, ten getale van 45, bij vorst *Leopold* ten ontbijt genoodigd; en waren zij teruggekeerd zeer voldaan over de ontvangst, schoon wel zeker niet zeer gerust gesteld en bemoedigd over het gegeven antwoord.

Vrijdag avond is vorst *Leopold* te Brussel teruggekeerd en heeft zaturdag met zijnen minister voor de buiten- en binnenlandsche zaken gearbeid.

— Op den spoorweg tusschen Luik en Leuven heeft weder een ongeluk plaats gehad door de onvoorzigtigheid van een werkman die, een wagen schoen uit den weg genomen hebbende om een ander in de plaats te leggen, verzuimd had een teeken tot waarschuwing te stellen. Een konvooi van tien wagens, door twee stoomwagens met de gewone vaart voortgestuwd, op deze plaats gekomen zijnde, kreeg zulk een schok, dat de beide stoomwagens omver sloegen en van eene hoogte van 12 voeten naar beneden storten. Verscheidene wagens werden verbrijzeld en eenige zich in dezelven bevindende soldaten gekwetst. Door een bijzonder geluk verloor, niemand hierbij het leven.

— Ter Antwerpsche beurs van zaturdag (4 *Augustus*) waren genoteerd: Belg. 101½; Id. 3 pCt. 74¼; O. Met. 106¼; Sp. *Ardoin* 20⅝; Nap. r. 93⅝; Rom L. 101⅝; Certif. te Antw. 100¼; Bras. 79¾. — Wissel op Amst. en Rott. ¾ pCt. verl. pap. Gisteren werden de *Ardoins* te Antwerpen tegen 20⅝ verhandeld.

De Engelsche berigten hebben in de laatste dagen weinig bijzonders opgeleverd. In de beide parlements-huizen zijn geene belangrijke discussien voorgevallen. In de vorige week heeft het huis der gemeenten eene som van *f* 500,000 pond sterling gestemd tot bestrijding der kosten waartoe de opstand in Kanada aanleiding heeft gegeven, en een voorstel aangenomen om uit de geconsolideerde fondsen te voorzien in de pensioenen, vóór de troonsbeklimming der tegenwoordige koningin verleend.

— Donderdag avond moest in het Lagerhuis beraadslaagd worden over de wijziging welke door lord *Lyndhurst*, in het hoogerhuis, in de iersche gemeenten-wet gemaakt is, namelijk het verhoogen van de huurwaarde, welke in de iersche steden aanspraak geeft op het kiesregt voor de gemeenteraden. Door het orgaan der ministers, *the Globe*, was aangekondigd, dat zij zich tegen de vaststelling dier wijziging op het krachtigst zouden verzetten; ingeval de behoudende partij in den strijd moest onderdoen, meende men dat het onafgedaan blijven der wet hiervan het gevolg zou moeten zijn.

— Men vermeent te Londen, dat vorst *Leopold* na de sluiting van het parlement, zijne voorgenomene reis derwaarts zal ondernemen.

— Den 1sten augustus heeft in *London-tavern* eene talrijke bijeenkomst van officieren en andere aanzienlijken plaats gehad, ten einde [illegible], om over de oprigting van een gedenkteeken ter eere van den beroemden vlootvoogd *Nelson* te beraadslagen. De hertog van *Wellington* bekleedde daarbij het voorzitterschap en heeft door eene redevoering ter eere van *Nelson* de geestdrift der aanwezigen tot eene hooge mate opgewekt. Men heeft dadelijk voor eene aanzienlijke som ingeschreven. Het gedenkteeken, waar-

tee Koningin *Victoria* 500 guinjes zal bijdragen, zal in *Trafalgar square* worden geplaatst. — Bij deze gelegenheid heeft lord *Wellington* te kennen gegeven, dat het gerucht, als of hij eene reis naar het vasteland wilde doen, ten eenen male van grond ontbloot was.

— Volgens de jongste uit Lissabon ontvangen berigten, waren in die hoofdstad en te Braga weder min of meer belangrijke ongeregeldheden door het volk bedreven. Men koesterde de vrees, dat den 31sten Julij, zijnde de verjaardag van het beëdigen van het charter, nieuwe onlusten te Lissabon zouden uitbreken, met oogmerk om het charter van 1826 te herstellen; terwijl men te Oporto beducht was, dat op dien dag pogingen zouden worden aangewend, om in eenen tegenovergestelden zin, de constitutie van 1820, zonder de daarin sedert gemaakte wijzigingen, uit te roepen.

WAARSCHIJNLIJKHEDEN.

In de kamer der Fransche Pairs zijn, in eene der jongste zittingen, redevoeringen uitgesproken, die veel geruchts gemaakt hebben, meer dan zij zulks wel verdienden, omdat men aan die sprekers de eer heeft aangedaan van hen te wederleggen. Men heeft vooral die eer bewezen aan den graaf *de Montalembert*, ofschoon uit de bekende geschiedenis der laatste jaren wedersproken werd hetgeen hij zeide, en hij ten duidelijkste deed zien, dat er bij hem geene dwaling in daadzaken, maar eene opzettelijke verdraaijing van woorden en daadzaken, plaats greep, waartoe eene wel hem, maar daarom toch anderen niet verblindende partijdigheid voor de leer van een enkel kerkgenootschap, hem vervoerd heeft. 's Mans bekende betrekkingen tot den Belgischen heer *de Mérode*, en diens overbekende gevoelens, hadden algemeen de overtuiging moeten geven, dat dergelijke voorstellingen van gebeurtenissen geenen diepen ingang konden hebben bij hen, die, als hoogste regters, het vraagstuk van het alsnog verbindende der XXIV artikelen zullen hebben te beslissen. Welke overtuiging van de waarheid hunner gevoelens hebben de legitimistische redenaars ooit bij onbevooroordeelden kunnen doen ontstaan, waar zij de legitimiteit der fransche Vorsten binnenslands, en te gelijk de aanmoediging van opstand in het buitenland, predikten? De tijden die in 1830 en de eerste volgende jaren, de mogendheden gedrongen hebben, om des lieven vredes wille, allerlei soort van vergelijken voor te stellen om de bestaande afscheiding tusschen Nederland en Belgie wettig te regelen; die tijden, waarin men verongelijkingen dezerzijds moest verduren, omdat met de afwering derzelven de verantwoording van het ontsteken van eenen algemeenen oorlog verbonden was: die tijden zijn nu voorbij. En wanneer men met aandacht de protocollen der Londensche Conferentie naleest, zal men er wel de bewijzen in ontdekken, dat die staatslieden, verlegen zijnde met de zaak zelve, van wege de opgewondene stemming der volken in Europa sedert 1830, en niet genoegzaam op eigen kracht steunende, eenen uitweg, welken dan ook, gezocht hebben; maar dat zij toch nooit *dupe* geweest zijn van het gekraai der Belgische opstandelingen, of van de valsche voorstellingen der oorzaken diens opstands, zoo als Fransche en Belgische schrijvers die voordroegen. Hadde het eigen belang van Frankrijk en Engeland, deze staten niet bewogen om Belgie te ondersteunen, de overige gezanten zouden dan minder schroomvallig geweest zijn, om eene beëindiging der zaak voor te staan. Wij vinden daarvan het bewijs in het gaaf door onzen koning aangenomen ontwerp, gevoegd als annexe A bij het 12de protokol van Februarij 1831, maar dat door Belgie geweigerd werd. En de latere voorstellen eerst der XVIII en toen der XXIV artikelen zijn geene uitvloeisels van eene verkeerde beoordeeling onzer aangelegenheden, maar wel van de beduchtheid voor den opgewonden revolutie-geest en propaganda, die niet toeliet Belgie te dwingen tot de aanneming van het traktaat van Februarij 1831. Zelfs de XXIV artikelen, zoo als dezer dagen zeer juist door het *Journal de la Haye* (n°. 180) aangemerkt is geworden, zijn in eenen verzoenenden en inschikkelijken geest opgesteld; men heeft alstoen in November 1831 zeer goed gevoeld, dat het ongelijk niet berustte aan de zijde van Nederland; en daarom heeft men, in compensatie van het verongelijken door Belgie aangedaan, de schuld gelijkelijk gesplitst, en elk land een aandeel aangewezen; zoodat de schuldbepaling in een regtstreeksch en onverbreekbaar verband staat tot de overige bepalingen, welke, zonder uitstekende kwade trouw, door de mogendheden niet meer veranderd kunnen worden, nu beide partijen daartoe zijn toegetreden; en na de ratificatie derzijds tusschen Oostenrijk, Pruissen, Rusland, Engeland en Frankrijk met Belgie; en na de dwangmaatregelen welke van hunne zijde den Koning der Nederlanden zijn aangedaan, om toe te treden, niet meer kunnen herroepen worden. Men kan toch niet optreden om terug te komen op de bepalingen van een traktaat, dat als wet voor Europa door alle partijen vrijwillig is ten uitvoer gelegd. Dat de heer *Dumortier* in Belgie later wil doen doorgaan, dat de Nederlandsche afgevaardigden de Conferentie bedrogen hebben, bij de opgave der schuld, verdiende eene grondige wederlegging, die ook gegeven is; doch men vergete niet, dat lang voor den opstand de Belgen altijd tegen de gemeenschap en vermenging der schulden van Nederland en Belgie hebben in te brengen gehad; daar zij wel de voordeelen wilden genieten van de vereeniging, maar daarvan niet de lasten dragen. — Het is wel mogelijk dat de Londensche Conferentie hare taak nog eenigen tijd rekt; doch derzelver leden weten zeer goed, dat zij voor de regtbank der geschiedenis, zij en hunne mogendheden, verantwoording schuldig zijn, en dat zij den vlek niet zullen op zich willen laden, van willens en wetens en buiten noodwang, de verbindende kracht der en het vertrouwen op traktaten geschonden te hebben. Ieder die met den toestand van Frankrijk bekend is, zal ten nadeele van Nederland geene gevolgen trekken uit de gezegden, van Frankrijks eersten minister; als men in het oog houdt waar en hoe hij spreekt; de Duitschers mogen het voor pralen houden; wij gelooven, dat zijne gezegden niet meer gewesen zijn, dan om lastige vragen af te keeren; ten einde niet benoodzakt te worden in de behandeling van het vraagstuk te Londen. Frankrijks koning begrijpt te wel zijne eigene dynastieke belangen, en het gewigt van het behoud van den vrede, om, ernstig aangespoord, niet toe te stemmen tot het uitvoeren van een traktaat waardoor Belgie alleen het aanzijn erlangt, en door de verbreking der XXIV artikelen den gevaarvollen staatstoestand van 1830 en 1831 willen terugroepen.

---

* * Heden overleed alhier Vrouwe HELENA JOHANNA PETRONELLA VAN TROJEN, geliefde Echtgenoot van

F. FLAMENG,

Med. Doct., R. der O. van den N. L. en Chir. Maj.

OUDENBOSCH, 5. Augustus 1838. *Eenige Kennisgeving.*

175ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Bij MOEREL en COMP., Splitters der Kon. Ned. Loterij, te *Breda*, alwaar in de afgeloopene 174e Loterij zijn getrokken de kapitale prijzen van *f* **25,000**, *f* **20,000**, *f* **1500**, en eenige van *f* **1000**, zijn weder te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, Prijs-Courant.

RABAIS EXTRAORDINAIRE DE 50 à 60 DU CENT.

F. CANONGETTE, Libraire *d'Amsterdam*, vient de déballer pour très peu de jours, *Hôtel des Pays-Bas à Breda*, UNE SUPERBE COLLECTION DE LIVRES FRANÇAIS, Italiens, Anglais, Allemands et autres de tous genres, *Papiers Velins* superfins de tous formats et de toutes couleurs; très bonnes plumes métalliques, couteaux, canifs, rasoirs Anglais, etc. etc. Tous les ouvrages sont neufs et garantis complets; pour le détail, M. M. les Amateurs sont priés de visiter le magasin ou de consulter les catalogues.

LE CABINET DE LECTURE

ET LE CERCLE, RÉUNIS.

Journal littéraire

PARAISSANT TOUS LES CINQ JOURS.

Neuvième Année. — Format grand in-4°.

REVUE *Scientifique et Encyclopédique.*

LITTÉRATURE.

SCIENCES, BEAUX-ARTS, MOEURS.

MÉMOIRES ET VOYAGES.

HISTOIRES ET NOUVELLES.

EXTRAITS

D'OUVRAGES INÉDITS ET NOUVEAUX.

On s'abonne à Paris, rue du Hasard-Richelieu, 9. Dans les départements et à l'étranger, chez les directeurs des postes, les libraires, et aux bureaux des Messageries royales, des Messageries Laffitte et Caillard, et des Messageries Françaises (*Ecrire franco*).

BULLETIN *de la Librairie.*

TRADUCTIONS.

REVUE DES REVUES.

JOURNAUX, LIVRES, THÉATRES.

MODES ET MÉLANGES.

OUVRAGES DE MODES ET AUTRES.

LE CABINET DE LECTURE PARAIT tous les cinq jours; les 5, 10, 15, 20, 25 et 30 de chaque mois. Le prix est de 13 fr. pour trois mois, 25 fr. pour six mois, et 48 francs pour l'année. Pour l'étranger 6 francs en sus par an (*Ecrire franco*).

REVUE DE LA LITTÉRATURE

ET DES BEAUX-ARTS,

DES MOEURS ET DES MODES,

DE L'HISTOIRE CONTEMPORAINE, DES SCIENCES ET DE L'INDUSTRIE.

Chaque numéro formant la valeur d'un demi-volume in-8° tous les cinq jours. — TRENTE-SIX volumes in-8° par an.

AVEC UNE GALERIE DE DESSINS, PORTRAITS GRAND IN-4° — GRAVURES DE MODES, MEUBLES, ETC., TOUS LES 15 JOURS.

Te BREDA, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.